

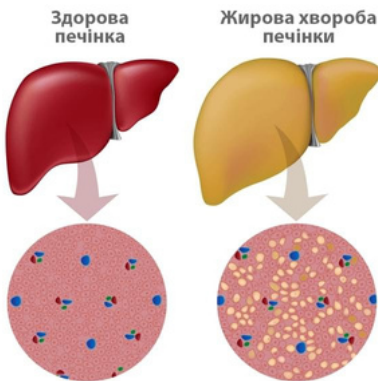
Неалкогольна жирова хвороба печінки – “мовчазна епідемія”

Актуальність

Актуальність. Згідно з даними дослідження, опублікованого в журналі *Hepatology* у 2023 році, глобальна поширеність НАЖХП серед дорослого населення становить близько 25%, з варіацією від 13,5% в Африці до 31,8% на Близькому Сході.

Мета

Проаналізувати сучасні медичні наукові дані про особливості перебігу НАЖХП, ймовірних ускладнень та тактики лікування.

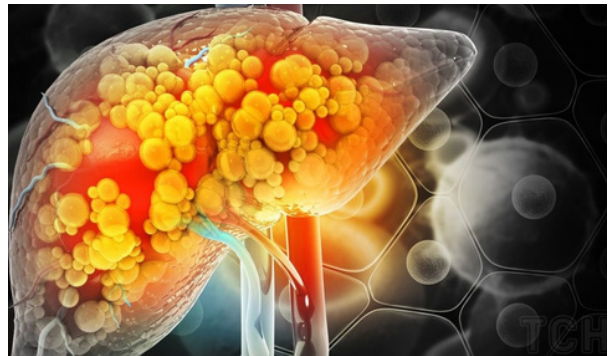
НАЖХП розвивається через накопичення жиру в печінці, що призводить до запалення, інсулінорезистентності та оксидативного стресу. Цей процес може прогресувати до неалкогольного стеатогепатиту (НАСГ), фіброзу, цирозу та навіть раку печінки.

Діагностика НАЖХП включає: Клінічне обстеження: оцінка факторів ризику, таких як ожиріння, цукровий діабет, гіпертонія. Лабораторні дослідження: визначення рівнів печінкових ферментів (АЛТ, АСТ), глюкози, ліпідів. Візуалізаційні методи: ультразвукове дослідження печінки, еластографія для оцінки фіброзу. Біопсія печінки: золотий стандарт для оцінки ступеня пошкодження печінки.

Вважається, що шістьдесят шість відсотків пацієнтів старше 50 років з діабетом або ожирінням мають неалкогольний стеатогепатит з прогресуючим фіброзом. Навіть незважаючи на те, що для виявлення підтипу неалкогольного стеатогепатиту у пацієнтів з неалкогольною жирковою хворобою печінки все ще потрібна біопсія печінки, біомаркери для виявлення прогресуючого фіброзу стають дедалі надійнішими. Модифікація способу життя є основою лікування пацієнтів з неалкогольним стеатозом. Доступні методи лікування з доведеною користю включають вітамін Е, піоглітазон та обетихолеву кислоту; однак, розмір ефекту є помірним (<50%), і жоден з них не схвалений. Зв'язок між неалкогольним стеатогепатитом та серцево-судинними захворюваннями є очевидним, хоча причинно-наслідковий зв'язок ще потребує підтвердження в добре контрольованих проспективних дослідженнях. Захворюваність на гепатоцелюлярну карциному, пов'язану з неалкогольною жирковою хворобою печінки, зростає, і до 50% випадків можуть виникати за відсутності цирозу.

НАЖХП є серйозною медичною та соціальною проблемою, яка потребує активного виявлення та лікування. Важливою складовою боротьби з цією «мовчазною епідемією» є підвищення обізнаності серед населення та медичних працівників, рання діагностика та впровадження ефективних профілактичних та лікувальних заходів.

Неалкогольна жирова хвороба печінки (НАЖХП) — це патологічний стан, що характеризується накопиченням жиру в печінці без значного споживання алкоголю. НАЖХП є однією з найпоширеніших причин хронічних захворювань печінки у світі та має тісний зв'язок із метаболічним синдромом, ожирінням і цукровим діабетом 2 типу.

Основними методами лікування НАЖХП є: Зміна способу життя: зниження маси тіла, збільшення фізичної активності, здорове харчування. Медикаментозна терапія: на даний момент не існує схвалених препаратів для лікування НАЖХП, але досліджуються різні препарати, такі як піридоксальфосфат, вітамін Е, а також препарати, що впливають на інсулінорезистентність. Моніторинг та спостереження: регулярне відстеження стану печінки, особливо у пацієнтів з високим ризиком прогресування захворювання.

Висновок: Отже, НАЖХП є серйозним захворюванням, яке потребує уваги з боку медичних працівників та пацієнтів. Раннє виявлення та своєчасне лікування можуть значно покращити прогноз і якість життя пацієнтів. Важливою складовою боротьби з цією «мовчазною епідемією» є підвищення обізнаності серед населення та медичних працівників, рання діагностика та впровадження ефективних профілактичних та лікувальних заходів.